

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології



**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (англійська мова і література)»

за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практична фонетика основної іноземної мови
Викладач (-і)	Артиш Ольга Олександрівна
Контактний телефон викладача	+38 050 690 00 72
Е-mail викладача	olha.artysh@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Понеділок 13.30 ауд. 217 (ФІМ)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни є фонетична та інтонаційна системи англійської мови, фонетична транскрипція, способи графічного зображення інтонаційних структур. Курс спрямований на те, щоб ознайомити студентів з класифікацією голосних і приголосних фонем і особливостями їх артикуляції в англійській мові; виробити у студентів навички правильної вимови; навчити студентів виразно читати прозу і декламувати вірші; навчити студентів вільно користуватися інтонаційними зразками, передбаченими програмою курсу.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою</i> курсу є сформувати в студентів поняття про фонетичну та інтонаційну системи англійської мови.</p> <p>Основними <i>цільми</i> вивчення дисципліни є: навчити основних теоретичних засад фонетичного рівня мови; виробити в студентів навички правильної британської вимови англійської мови, наближеної до норм RP; розвинути у студентів вміння правильно інтонаційно оформлювати свої висловлювання і вдосконалити навички сприймати англійську мову на слух.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Інтегральна компетентність:</u> Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання англійської мови та зарубіжної літератури, другої іноземної мови (німецької або французької) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p><u>ЗК3. Соціальна компетентність:</u> Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування рідною та іноземною мовами з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p><u>ФК1. Мовно-комунікативна компетентність:</u> Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усному та писемному спілкуванні, зокрема у професійному колі; застосовувати знання про іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та практичні вміння з іноземної мови у навчальній і професійній діяльності; забезпечувати навчання учнів іноземній мові, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, зокрема іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності; здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.</p> <p><u>ФК3. Предметно-методична компетентність:</u> Здатність моделювати зміст навчання іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.</p> <p><u>ФК16. Рефлексивна компетентність:</u></p>	

Здатність здійснювати моніторинг власної навчальної/педагогічної діяльності і визначати індивідуальні навчальні/професійні потреби.

ПРН22. Аналізувати можливості, визначати оптимальні зміст і форми подальшого особистого професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності, індивідуальних професійних потреб; планувати, організовувати та здійснювати процес свого подальшого навчання, самоосвіти та саморозвитку із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.

ПРН23. Критично оцінювати власну навчальну, педагогічну діяльність, здійснювати її моніторинг; будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення з урахуванням відповідності власних фахових компетентностей чинним вимогам, а також освітніх інновацій, індивідуальних освітніх потреб учнів.

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		-	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		30	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
1	014 Середня освіта	1	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Фонетика як наука. Поняття про звуковий склад мови та його компоненти. Предмет та завдання фонетики. Поняття про фонему. Класифікація звуків мовлення, поняття дифтонгу та монофтонгу. Співвідношення звуку і букви. Фонетична транскрипція.	-	2	8
Тема 2. Мовленнєвий апарат. Техніка “Shadowing”. Органи мовлення та їх робота. Поняття про техніку “Shadowing”.	-	2	8
Тема 3. Система голосних звуків англійської мови. Класифікація голосних звуків англійської мови. Визначення та особливості вимови голосних звуків англійської мови.	-	8	10
Тема 4. Система приголосних звуків англійської мови. Класифікація приголосних звуків англійської мови. Визначення та особливості вимови приголосних звуків англійської мови.	-	10	10
Тема 5. Склад та наголос. Поняття складу, поділ на склади. Поняття наголосу, тенденції постановки наголосу в англійській мові. Сміслові групи та фразовий наголос. Наголос та ритм.	-	2	7
Тема 6. Інтонація. Поняття інтонації та її основні функції. Інтонаційне оформлення розповідного речення. Інтонаційне оформлення питального речення. Інтонаційне оформлення окличних та спонукальних речень. Графічне зображення інтонації.	-	4	10

Тема 7. Фонетичні явища у зв'язному мовленні. Elision. Assimilation. Intrusion.	-	2	7
ЗАГАЛОМ:	-	30	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент отримує залік на основі оцінок за практичні заняття та підсумковий контроль.</p> <p>Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті); підсумковий (перевірка практичного індивідуального завдання; тест у системі дистанційного навчання). Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів:</p> <p>1. Аудиторна робота (70 % від загальної кількості балів за курс (100%) – активна участь під час практичних занять; виконання тестових завдань) (70 балів)</p> <p>2. Підсумковий контроль (30%, з яких:</p> <p>виконання індивідуального практичного завдання – 10% (10 балів);</p> <p>підсумковий тест – 20% від загальної кількості балів) (20 балів)</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Індивідуальне практичне завдання:</p> <p>Самостійно оберіть в інтернеті фрагмент оригінального британського мовлення тривалістю 1-1.5 хвилини. Опрацюйте фрагмент у техніці “shadowing”. Вивчіть фрагмент напам'ять та відтворіть його, зробивши при цьому відео запис. Файл з відео записом завантажте на гугл диск викладача, у папку, яка буде створена заздалегідь. Завантаження на гугл диск потрібно зробити за тиждень до заліку.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>Вага виконання завдання (завдання виконано згідно вимог, подано на перевірку вчасно) – 2 бали.</p> <p>Розуміння теоретичних основ навчального матеріалу – 2 бали</p> <p>Демонстрація практичних умінь: вміння працювати у техніці “shadowing” та правильно фонетично та інтонаційно оформлювати висловлювання – 6 балів.</p> <p>Разом: 10 балів</p> <p>Підсумковий тест:</p> <p>В установленій час, самостійно виконайте тест – 20 питань формату «множинний вибір», щоб перевірити розуміння теоретичних аспектів навчального матеріалу (20% від загальної кількості балів) 20 балів.</p>
Практичні заняття	<p>Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної</p>

	<p>дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Діє система накопичення балів упродовж курсу. Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю: залік; форма здачі – комбінована.</p> <p>Розподіл балів: Індивідуальне практичне завдання (відтворення фрагменту оригінального британського мовлення на відео) – 10 балів; тест формату «множинний вибір» – 20 балів.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за аудиторну роботу та підсумковий контроль. Складання заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 100 балів, мінімум 50 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента/студентки на практичних заняттях, активність під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття.</p> <p>Письмові роботи: Студент/студентка зобов'язані виконати самостійно і здати викладачу на перевірку індивідуальне практичне завдання не пізніше як за тиждень до встановленої розкладом дати заліку. Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 20 балів). Тест складається з 20</p>	

питань формату «множинний вибір», за кожне з яких можна отримати 1 бал. Під час тестування не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять:

Студент/студентка має вчасно приходити на заняття. Вони можуть бути не допущені до заняття, у разі запізнення без вагомої на те причини. Студент/студентка мають брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент/студентка може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)», ознайомитися з яким можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dytskyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemu, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Англійські голосні фонemi: класифікація і вимова. Навчально-методичний посібник/ Телегіна Н. І., Білик О. І. – Івано-Франківськ, 2011 (електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).
2. Англійські приголосні фонemi: класифікація і вимова. Навчально-методичний посібник/ Телегіна Н. І., Білик О. І. – Івано-Франківськ, 2011 (електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).

3. Телегіна Н. І., Уварова Л.К. Методичні розробки з практичної фонетики англійської мови (частина 1). – Івано-Франківськ, 2010 (бібліотека кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ауд. 206).
4. Телегіна Н. І., Уварова Л.К. Методичні розробки з практичної фонетики англійської мови (частина 2). – Івано-Франківськ, 2010 (бібліотека кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ауд. 206).
5. Навчальний посібник для самостійної роботи з фонетики англійської мови/ Телегіна Н. І., Білик О. І. – Івано-Франківськ, 2019 (електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника).
6. Mark Hancock. English Pronunciation in Use-Intermediate. – Oxford University Press, 2003. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://ngoangu.vimaru.edu.vn/wp-content/uploads/documents/English_Pronunciation_In_Use.pdf

Інтернет-ресурси:

7. Adrian Underhill's pronunciation site. Доступно з : <https://adrianunderhill.com/>
8. BBC Learning English: The Sounds of English. Доступно з :
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLD6B222E02447DC07>
9. English with Lucy: English Speaking Practice (Shadowing Method) Доступно з:
<https://www.youtube.com/watch?v=N20jOJDYyYA>
10. English with Jennifer: Learn Intonation Patterns with Jennifer. Доступно з:
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLfQSN9FlyB6T-lbREfi4sNi5MI2MmYGmc>
11. Pronunciation Skills with Adrian Underhill. Доступно з:
https://www.youtube.com/playlist?list=PLbEWGLATR_xw_2hL5hY164nvHdTpwhEOXC
12. Tim's Pronunciation Workshop. Доступно з:
<https://www.bbc.co.uk/learningenglish/features/pronunciation>

Викладач: Артиш О.О., асистент кафедри англійської філології